

Laptalajdonos:
Örv. VÁKÁR LAJOSNR
 Felelős szerkesztő
BÉSEGH VIKTOR
 Kiadóhivatal:
 Vákár könyv- és papírkereskedése Csikszerecsen, hová a hirdetések írási és előfizetési díjak előre küldendők.
 Egyes szám ára: Let 2.—

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TARSADALMI HETILAP

Műfolyosai ár:
 Egész évre Let 160.
 Félévre " 80.
 Negyedévre " 40.
 Külföldre egy évre " 440.—
 Hirdetési díjak a legolcsóbban számítatnak.
 Kéziratok nem adnak vissza.
 Nyilvántartási díjak a legolcsóbban számítatnak.
 Megjelenik minden vasárnap

A magyar képviselők munkája a parlamentben.

A parlament rendkívüli ülészakájában a Magyar Párt parlamenti csoportja hatalmas munkát végzett el. A legkritikusabb lélek is el kell ismerje erről a munkateljesítményről, hogy minden emberileg elképzelhető megtett a népünk érdekében.

As alábbiakban bemutatjuk rövidre fogva azt a hatalmas munka területet, amelyen semmi el nem kerülte a magyar képviselők figyelmét, ami sérelmet képez.

Igyekezünk jöndu'attal végig tekinteni ezen a magyar küzdelmen. El ne felejtjük el, hogy ennek a magyar parlamenti munkának eredménye, sulya és tekintélye csak akkor van, ha a magyar kisebbségi nemzet egy szívet egy lélekkel áll a vezetői mögött.

Bethlen György, a Magyar Párt elnöke június hó 27-én a szentleki sulyoi agrársérelm ügyet vitte a parlament elé. A szentleki közbirtokosok kisebbségét 139 hold földjűt. A bírói fórumok föl egészen a semmitörvényességig a közbirtokossági vagyont viszálytették a tulajdonosoknak s azt mai napig még sem adták vissza.

Laár Ferenc a költségvetési vitában szóvá tette a kisebbségi egyházak sulyos sérelmeit. Különösen a református és unitárius lelkészek vannak szomorú helyzetben, akiknek egyházi segélyét méltánytalanul leszállították. B-jelentette, hogy amennyiben a kormány nem segít a református egyház szorongatott helyzet-n, akkor ne legyen megéppes, ha kényszerre lesz olyan külföldi ország támogatásához fordulni, ahol a reformátusok többségben vannak.

Gyárfás Elemér az üzleti életben való szabad nyelvhasználat ügyét tette szóvá. A nemzeti munkavedelmi törvény negyedik szakasza úgy szól, hogy a vállalatok kötelesek a kereskedelmi törvény által előírt könyveket és egész levelezésüket románul "is" vezetni. A javaslatból azonban az "is" szót törölték s így, románul kell a magánvállalatoknak levelezni. Gyárfás Elemér rámutatott ennek tarthatatlanságára. Ez az alkotmányellenes és a békeszerződésbe ütköző intézkedés alkalmas arra, hogy Romániát a túrlmetlenség hírébe hozza. A képviselőházban is heves összecsúszésekre vezetett ennek a javaslatnak a vitája, amelyet végül is odamédosított, hogy c-upán a könyvelési műveletekre vonatkozó levelezéseket kell román nyelven lebonyolítani.

Csikmegye sérelmei a költségvetési vitában. Az állami költségvetést a képviselőházban Jósika János magyar képviselő bírálta. Rámutatott arra, hogy a terhek elbírhatatlanok. Erdélyi kisiparossága már egészen tönkrement a terhek fo'ozása miatt és a kisiparosok ezrel adták vissza engedélyüket. — A földadónál rámutatott a csikmegyei földadó igazságtalanságára. Amíg a regáli Arges megyében az első osztályú szántó jövedelmét 500 lejben állapították meg, addig a sokkal mostohább gazdasági viszonyok között fekvő Csikmegyében ugyanezen osztályú föld jövedelme 640 lejben állapított meg. Általában pedig Jósika nagy hozzájárulást tett ki a költségvetésnek minden olyan vonatkozására, amely a magyar kisebbségi élettel kapcsolatos.

Bethlen György a magyar vasutasok és postások érdekében fejtett ki állandó tevékenységet. Sikertült a június 30-án lejárt elbocsátási terminust ismét meghosszabbíttatni. A postaműserek elbocsátásának ügyét pedig interpellációban vitte a parlament elé Bethlen György. A miniszter még nem adott választ az adandó választól függ a további lépések megtétele.

Gyárfás Elemér a hadirokkantak sérelmeiről beszélt a szenátusban. Rámutatott, hogy a kormányok 16 év óta nem akarják megoldani az Erdélyben élő hadirokkantak ügyét. Legtöbb 100% os rokkantakat is törölték a nyilvántartásból minden indoklás nélkül. A miniszter megígérte, hogy a Gyárfás szenátor által felsorolt panaszokat orvosolni fogja.

Csupán röviden adtunk egy pár adatot abból a parlamenti munkából, amelyet a magyar képviselők végeznek, bizony legtöbbször túrlmetlen légtörben. A magyar képviselőnek az utóbbi idők elforult és ellenséges érzületű hangulatával kell megküzdeni a törvényhozás házaiban. Nem olyan nyugodt és nem olyan egyszerű ez a hivatás, mint ahogy azt sokan elképzelték.

Nagyon sokat könnyültünk ennek a munkának eredményességén, ha a képviselők maguk mögött tudhatják ebben a küzdelemben a romániai magyar kisebbség megonthatatlan egységét.

Éppen ezért örissük mindenkor népünk között az összetartásnak az egységes faji öntudatnak és fellépésnek a lehetőségét, mert csak ez támaszthatja alá azoknak a munkáját, akik a legfontosabb posztion, a parlamentben kell felfogják az első vonal minden támadását.

Nyilatkozat.

A Brassói Lapok július 5-iki 148. száma „Erdélyi magyar tanítók bukaresti utazása” cím alatt a Magyar Párt ellen a paptalan vádakat hangostató közleményben azt írta, hogy Willer József képviselő nem teljesítette Lőrinczy Ferenc református, Gazdag Miklós unitárius és Kuthy József róm. kath. tanítókból álló küldöttségnek azon kérését, hogy a tanítók nyelvvizsgája ügyében a Bukarestbe érkezett küldöttség részére a közoktatási miniszternél kihallgatást eszközöljön ki. E közleményben foglaltakkal szemben kötelességemnek tartom a valóságnak megfelelő következő tényeket előtárni:

A fentebb megnevezett tanítók egyházi főhatóságainak előre bejelentettek, hogy a nyelvvizsgák ügyében küldöttségként a közoktatási miniszterhez szándékoznak menni. Az egyházi főhatóságok ezt nem akarták meggátolni, de figyelmeztették a tanítókat arra, hogy rövid idő múlva Bukarestben közös értekezletet fogják magvitatni a teendő lépéseket és ezért nem tartják célszerűnek a tanítói küldöttség előzetes eljárását. A küldöttség mégis utazott és a miniszteri kihallgatás ki-ésközössere Willer József képviselőt akarta felkérni, aki tudomására adta, hogy június 14-ikére már ki is van tűzve az egyházi főhatóságok képviselőinek és a Magyar Párt parlamenti tagjainak közös értekezlete, mely a nyelvvizsgák ügyében teendő lépéseket és az állásfoglalás minden következményét tanácskozással tárgyává teszi. E-re való tekintettel ő sem tartotta helyesnek a tanítói küldöttségnek ama értekezletet megelőzően miniszteri kihallgatáson való megjelenését és ez okból nem teljesítette kérését. Ezt a felfogását később mindenik magyar képviselő is szenátor megáérvá tette. A küldöttség aztán más uton eszközölt ki kihallgatást, melynek eredményét a küldöttség berátságoos fogadtatás folytán túrlmetlen értékelte. A miniszter ekkor szemfőle ígertet nem tett arra, hogy ingyenes nyelvtanfolyamokat fog rendezni, mint azt a Brassói Lapok írja, hanem azt jelentette ki, hogy a nyelvvizsgákra vonatkozó intézkedéseit változtatás nélkül fenntartja korra való tekintet nélkül.

Az egyházi főhatóságok képviselőinek és a Magyar Párt parlamenti tagjainak Bukarestben június hó 14-én és 15-én tartott három-zori értekezlete beható tárgyalás alá vette mindazon lehetőségeket, melyek a nyelvvizsgákkal a tanítók és iskoláink létét is veszélyeztető következmények elhárítására a kormány elé tarthatók. Az értekezlet e célból beadványokba foglalta azon indokokat, melyek az 1926. évben a N-pozvetség elé terjesztett iskolai panasszal kapcsolatosak. Az erdélyi magyar egyházi főhatóságok ugyanis a magánoktatási törvény tervezete ellen a N-pozvetséghoz panaszt nyújtottak be és e panasz folytán Duca volt külügyminiszter kezdeményezésére Angheliescu közoktatásügyi miniszter az egyházak képviselőivel közvetlen tárgyalásokat folytatott és a Bukarestben 1926. évben november 6-án felvett jogszövevényben a törvényjavaslatnak olyan módosítását ígérte meg, hogy a hivatalos iskolák tanerők csupán egy nyelvvizsgára kötelezettek a jövőre csak tanfolyamok hallgatására rendelkeznek ki azok, akik az állam nyelvét nem bírják, de a kötelező vizsga aul is megteszteltnek a meghatározott kort, illetve szolgálati évet elért vagy román diplomával bíró tanerők. E jogszövevényben foglalt módosításokat az állam képviselője a N-pozvetséghoz haterjesztette, mely 1926. év március hó 18-án tartott ülésén tudomásul vette, hogy a kormány ez-n módosításokkal lényegesen enyhítette a törvényjavaslat panasz tárgyává tett pontjait.

A tanítói küldöttség nem ismerte a fenti tényeket és meliótt a kormány figyelme azokra felhivatott volna, c-upán a méltányosság szempontjaira hivatkozással próbálta a közoktatásügyi miniszter engedékenységét megnyerni s ezáltal alkalmat adott arra, hogy a miniszter pár nappal az egyházi főhatóságok közös lépésének megtétele előtt a nyelvvizsgára kötelező intézkedésének fenntartása iránt nyilatkozatot tegyen.

Az egyházi főhatóságok képviselőinek és a Magyar Párt parlamenti tagjainak együttes küldöttsége a közoktatásügyi miniszternek nemcsak memorandumot adott át, hanem szóbelileg is igyekezett rábírní intézkedésének visszavonására, de a miniszter nemcsak ezt, hanem még a vizsgáknak egy évre való elhalasztását is megtagadta. A Magyar Pártnak háromtagú küldöttsége ezután beadványban és szóbelileg a külügyminisztérium figyelmét hívta fel arra, hogy a közoktatásügyi miniszter intézkedése nemzetközi forum előtt vállalt kötelezettségeket sért, ugyszintén a miniszterelnökhöz is eljuttatta memorandumát.

Ezen lépések megtétele előtt a háromszék megyei felekeseti tanító is külön mozgalmat indítottak olyan irányban, hogy a tanítók nyelvvizsga előtt tanfolyam

hallgatására köteleztesenek. Ez a mozgalom ellenkzik azzal az állásponttal, melyet az egyházi főhatóságok és a Magyar Párt összes képviselői és szenátorai a fentiek szerint a kormány előtt kifejezésre juttattak.

A kézdi—orbai tanítók pedig nyilvános felhívásban azt követelték, hogy a Curtea de Apel-hez contencios panasz nyujtassák be a nyelvvizsgák ellen. E panasznak azonban nincs helye, mert az elemi oktatási törvény módosításáról szóló törvényjavaslatba a miniszter belevétele a nyelvvizsgákra vonatkozó kötelezettséget a minthogy ezt a parlament már megszvazta és az törvényyé vált, az ellen contencios panaszszal nem lehet élni.

Ezen törvény tárgyalása során Laár Ferenc képviselő mindent elkövetett a parlamentben, hogy a minisztert a nyelvvizsgára vonatkozó szakasz visszavonására bírja. A leghiggadtabb hangu felszólalását az összes román pártok olyan egyöntetű heves támadása kísérte, melyhez hasonló eddig alig fordult elő és csaknem testi bántalmazás érte a magyar tanárook és tanítók léteérdekét védelmező beszéde miatt. A Brassói Lapok cikke ezt a felszólalást „elő nem készített, alá nem támasztott kirohanás”-nak és azt a tevékenységet, melyet az egyházi főhatóságok a Magyar Parlament tagjaival egyetértésben a tanerők és az iskolák érdekében megkíséráltak, „kapkodó gyámoltalanság”-nak nevezi s a tervszerítés és összefogás hiányát hangoztatja éppen akkor, amikor 8 esztendő óta először sikerült nagyjelentőségű kérdésben az egyházi főhatóságok egyöntetű állásfoglalását létrehozni.

Mercurea-Ciuc—Csikszerecs, 1934 július 5-én.

Dr. Pál Gábor,
 országgyűlési képviselő.

Egyről-másról.

A pénzügyminiszter az adózó polgárhág és a kincstár közötti béket megkötendő, újabb 36 fináncot küldött a vármegyébe, akik között természetesen egyetlen-egy sincs kisebbségi. Nem régen még vagy 16 adószedőt is küldött, úgy hogy maholnap minden községben nem is egy, de két állami végrehajtó is lesz. Nehány évvel ezelőtt alig 70 pénzügyi tisztviselő intézte a vármegye pénzügyét és ez a 70 ember nagyon jó eredményeket ért el az adószedés terén is. Azóta természetesen felszöfolták az adókat, szaporították a személyzetet, az lakasszó pedig évről-évre romlott. Tavas utakon jár a pénzügyi politika. *Kevésbb végrehajtó és több pénz* kellene a jelszó legyen, mert az állam pénzügyeit nem fogja rendbehozni a sok végrehajtó. Ha pénz van, végrehajtó nélkül is fizet a nép, de ha pénz nincs, — a végrehajtónak sem tud fizetni. Most már lesz tehát rend, mert vagy 100 végrehajtó és pénzbeszedő fog bennünket rándra tanítani meg pedig csak románni, mert az új tisztviselők 90 százalékban nem ismerik nyelvünket. Ezután nem lesz meg a lehetőség annak sem, hogy mézes-mázasszavakkal, anyanyelvünkön zengjék a fülünkbe, hogy *fizetni muszáj...*

Slavescu pénzügyminiszter ur. a múlt év novemberében azt hirdette, hogy a hivatalboki fizetések és nyugdíjak fizetése körül rendt terem. Amint mondta, ez az ígértet nem akart kortesfogás lenni a közelgő képviselőválasztásokra. El valóban decemberben már a hó első feleben fizettek. Januárban pedig már 10 ike után kiadták a nyugdíjakat, ezzel is igazolandó, hogy a decemberi korai fizetés nem volt kortesfogás és hogy a miniszter ur valóban komolyan rendet akar csinálni a fizetések és a nyugdíjak körül. No de a tempó engedett. Februárban már áttolódott a fizetés 20-ika utánra. Márciusban a hó végére s most már félni lehet, hogy nemsokára áttödi a következő hónapra és a így lassan ott leszünk, ahol a mádi szlő... Mikor érjük meg azt, hogy a mi gazdag országunk is a hónap első napján rendszeren fizessen, ahogy az másutt van. Elvégre nem mindegy az, ha a tisztviselő és nyugdíjas elsőjén vagy 20 ike után kapja meg az illetményeit, mert valóban igaz, hogy *aki gyorsan ad, az kétszer ad*. Fizessen a pénzügyminiszter ur legalább úgy, mint *nem kortesfogásból*, Decemberben és Januárban fizetett. *Az ígértet szép szó, ha megadják úgy jó...*

Az elmúlt hetekben egy gyűlésen nagyon érdekes jelszavak hangzottak el. A gyűlés színhelye Cluj-Ko'ozvár volt s nem kisebb dogyroló szónokoltak ott, mint arról, hogy román ember csak román embertől vásároljon és pénzével ne hízalja a kisebbségeket. Nagyon helyes a faji önértéknek és a megnyilvánulása. Vegyünk példát róla mi is és kisebbségi ember, kisebbségi embernél vásároljon. Talán még igazgósabb, szebb és jobb, ha magyar ember magyar embert támogat a pénzzel, de hol vagyunk mi ettől?!

Mi mindenkit talpra állított és lóra ültetett, magunk pedig hoppon maradtunk. Hej pedig, de ránk férne, egy kis fajl öntudat!...

Országunk külkereskedelmi mérlege romlik. A németek megtiltották a söldégszélék, olajtartalmu termények és a mustár bevitelét Romániából, a másféle áruk bevitelét pedig 80 százalékkal redukálták. Mindezt azért, mert állítólag Románia nem tartotta be a megállapodásokat a német áruk importját illetően. Csehország is magas védővámokkal védekezik a román árukkal szemben és így nem csoda, ha mérlegünk valóban romlik. Egy nagy osztrák-magyar gazdasági egységnek, apró egységekre való bontása ezzel jár. Mégis van még az idő, amikor hosszasan és veszedelmes kísérletezések árán átsikerül bídálni azt a nagy szakadékot, amelyet a békeszerződések gazdasági rendelkezései okoztak. Ezen közben egyik-másik kicsi gazdasági egység még a saját marjában is megfulladhat... (K...)

A székelyek eredete újabb megvilágításban.

Írta: dr. Endes Miklós közigazgatási bíró.

Anonymus szerint a magyarok Attila király jogán foglalták el Magyarországot.

A magyar történeti forrásokban a székelyekről Béla névtelen jegyzője „De Gestis Hungarorum Liber” című műve 50 fejezetében emlékezik meg, mondván: „midőn a Mén Marót ellen indult Usubu és Velek seregükkel a Tiszán a földi révél átkelven a korogyl révhez (Szentés és Szarvas közt) értek, a székelyek mindnyájan, kik előbb Attila népe voltak, Usubu bíráét hallván, békés szándékkal elibek lovagoltak a falkát különböző ajándékokkal önként tussul adták és Usubu seregében első sort foglalván el, Mén Marót ellen harcra felkészültek.” A névtelen jegyző műve első fejezetében elmondja, hogy Scithiának első királya Magog Japhet fia volt s a nép Magog-ról hivatott Mager-nek, akinek nemetségéből származott Attila király Magog nemetségéből származott Ugek Almos vezér atyja. Anonymus művében a magyar honfoglalás alapjául azt jelöli meg, hogy a magyarok Attila király jogán foglalták el Magyarországot.

A névtelen jegyző, mint Hóman Bálint „A Szent László kor Gesta Hungarorum és XII., XIII. századbeli leszármazói” című forrástanulmánya (Bp. 1925.) 40. könyvtárcsáján megállapította, több forrást használt művéhez. Regino prúmi apát világhírnökét csak a későbbi krónikákkal közös ősforrás, a XI. századi Gesta úján használta. Ide vezethető a XIII. és XV. századi krónikákból Reginoból származó őszes átvételei. Anonymus műve említett első fejezetéhez felhasználta az Exordia Scithica néven ismert Justinus katonai és pedig ennek Vatican urbensi variánsát s lényegesen kibővített Scythica leírását. A honfoglalásra vonatkozó előadását, így a székelyeknek a Mén Marót elleni harcát is. (50. s. köv. cap.) feloldásvidéki, illetőleg egyházmegyei helyi és nemzeti hagyományokból merítette. Anonymus a székely csatlakozást (c. 50) élesen megkülönbözteti a hun csatlakozástól (c. 10), mely utóbbi megfelel a Constantin Porphyrogenetos „De administrando imperio” 39. fejezetében leírt kabar csatlakozásnak; míg a XIII. században élő hun krónika szerzőjénél (Kézai) összekeveredtek; de Anonymus művének főforrása a XI. századbeli Gesta Hungarorum volt.

A szakulok és magyarok találkozására.

Kézai neve alatt fennmaradt kivonatos Gesta Hungarorum s a XIV. századbeli bővebb krónikák két egymástól elhatárolt részre, a hunok és a magyarok történetére tagolódnak. E krónika első része a hun krónika. Ebben van elmondva a székelyek eredete bővebben. Elmondja Csabának, kit a hunok többsége pártolt s a német anyától származott Aladárnak, ki mellé Veronai Detre és a német fejedelmek állottak, Attila trónjért való küzdelmét, a krimhildi csatát Sicambriánál, a hunok teljes leveretését. Elbeszéli, hogy Csaba 15 000 hunnal ayal nagyatyjához, Honoriuszhoz fuott Görögországba, ki megánál akar'a tartani, de Csaba nem maradt, hanem visszavert Scithiába atyja népéhez és rokonaihoz. Kiket mindig blatattot, hogy menjenek vissza Pannoniába s álljanak bosszút a germánokon. De még maradt a hunok közül 3000 ember, kik a krimhildi csatából futva menekültek s félve a nyugati népektől, Csiglamezón maradtak Árpádig s magukat nem hunoknak, hanem szakuloknak nevezték. Ezek a szatu'ok a hunok utódai, kik midőn hallották, hogy a magyarok visszatértek Pannoniába, eléjük mentek Ruthénia határába és együtt csatáztak Pannoniában, hol részt is kaptak, de nem a pannoniái sikon, hanem a Blakkokkal közösen a hegyekben, hol a blakkokkal összevegyülve, mint mondják, azok irásjegyeit használják. Csaba Attila törvényes fia volt s Honoriusz görög császár leányától született, két fia volt Ed és Edumén. Edumén, midőn a magyarok Pannoniába visszatértek, atyja és anyja nagy családjával visszajött. Anyja Corosmin születésű volt. Ed Scithiában maradt atyjánál, Eduméntól az Aba Csaba generáció származott. Midőn Csaba Scithiában anyja nemességével hivalkodott, a hunok nemessége őt megvetette, mondván, hogy ő nem valódi scitha, hanem idegen származék, emiatt Scithiában nem kapott felelőseget, hanem a chorosmin népből vett.

A székelyek hunok, de nem Osaba hunjainak maradékai.

Kézai az Anonymus által hun vezérként említett Edumént megteszi Csaba fiává, akit együtt hoz be a magyarokkal, kik nem mások, mint Attila hunjainak maradékai és ezeknek mentek elbe a székelyek, kik szintén hunok, de nem azonosak Csaba hunjai maradékaival. Pauler Gyula, Sebestyén Gyula s követők abból a megfontolásból indultak ki, hogy Kézai által Ruthéniában a székelyek csatlakoztatása megfelel a Konstantin által leírt Kabar csatlakoztatásnak, arra az eredményre jutottak, hogy a székelyek azonosak a kabarokkal, de mint láttuk, Kézai a Cziglamezóról viszi oda őket. Gyula vezért illetően abban tér el Anonymustól, hogy Anonymus szerint Gyula vezér az általa megnevezett Tóhótóm vezér unokája, így 60 évvel később élt; végül a blakkokat illetően az eltérés az, hogy Anonymus őket tévesen Erdélyben telepíti le, Kézai a hun krónika 2. fejezetében (Kündlicher 89. l.) a hun kapitányok megválasztását Kr. u 700-ra teszi, későbbi időre a hunok bejövetelét, Attila hosszú életű volt, a magyarok Kézai szerint (L. II. c. I. Endlicher 102) 872-ben jöttek be, így állítja be Edumént Attila unokájává. Érdekes a 700. év beállítása, mert erre az időre esik a monda szerint Kuvrat fia vetélkedése miatt a bolgár birodalom szétesése.

A hun krónikára nézve Hóman Bálint (l. m. 50 l.) megjegyzi, hogy jórésben idegen forrásokra támaszkodott, de vannak azonban hosszú részletek, melyek semmiféle idegen forrásra nem vezethetők vissza; s megállapítható, hogy a hun krónika szerzőjének egyik főforrása a Gesta Hungarorum vala s a hun-magyar azonosítás gondolatát, ami Anonymusnál teljesen alakban jelentkezik, mint a hun krónikában, a XIII. századbeli író egyenesen átvette az ő-forrásból, ezt pótolta Jordanes, Viterbói Gottfriednek, Isidorusnak Attilára vonatkozó leírásával s a magyar történelemből átvett a hun korba átvettített eseményekkel, így kapitányválasztás, dunántúli csaták. A befejező részben (Budai krónika 81-83., Képes krónika 69-71. l.) a krónika összekeverve a székelyek és Csaba népe történetének némely motívumait, ezek honfoglaláskori csatlakozásáról szól a régi Gesta nyomán. (Hóman id. m. 58. l.) A korunkba jutott Kézai féle Gesta a Budai krónika családja által hibében megőrzött, bővebb szövegű XIII. századbeli Gesta krónika, mely 1270 és 1280. közt keletkezett mint ezt Domonovszky megállapította, mely a hun krónika és a Gesta hitelesnek, így a székely eredet kérdésében is annyiban fogadható el, amennyiben Anonymussal egyezik a XIII. századi Gesta szerzője Kézai Simon író mag kell jelezniük, hogy Anonymus és Kézai egymás művéről nem tudtak. (Folyt. köv.)

Turisták!
Kirándulók!
Vadászok!

Minden alkalomra legjobb élelmiszer a RENDI féle

ELSŐRENDÜ TÉLI SZALÁMI.

Jóság és minőség tekintetében kifogástalan.

Kapható: a RENDI-féle üzletben

Csikszerezében.

Ugyanott: erdélyi juhturó, finom felvágottak, paprikás és füstölt csomaga szalonna és sonka bő választékban.

Viezonteladókna nagy árendemény!

Közérdekű közlemények.

Dr. Pál Gábor országgyűlési képviselő az alábbiak szives közlését kéri:

1. Csikmegyében az őszi vetések a tél folyamán legnagyobb részben elpusztultak és szokat ki kellett szántani, minek folytán a gazdákat súlyos károsodás érte. Többen arra hívtak fel, hogy a káros elmen a földadó mérséklése iránt a gazdák érdekében beadvánnyal forduljanak a pénzügyminiszteriumhoz. Tájékoztatóul közlöm, hogy az egyenes adókról szóló törvény 69. cikke és a törvény végrehajtási utasításának 223. cikke értelmében adóengedélynek csak a teljes évi termés megegyező részén van helye. Ezen szabályok szerint részleges kár nem ad jogot adóengedélyre és így az erre irányuló beadvány teljesen kilátástalan volna.

2. Újból felhívom a hadirokkantak, hadiözvegyek és árvák figyelmét arra, hogy mindazok közülök, akik a Monitorul Oficial 1932 évi szeptember 10. ikt. 212. számában kihirdetett törvény értelmében nyugdíjhoz tarthatnak igényt, de azt valamely okból nem kapták, folyó év szeptember hó 9. ig még jelentkezhetnek nyugdíjig jogosultságuk elismerésé iránt.

A háboruban eltűnt katonák hozzátartozói, akik az eltűntek későbbi elhalálozását bármiféle módon

igazolni tudják, ennek megállapítása iránt az illetékes bírósághoz fordulhatnak ugyancsak ez év szeptember 9. ig mindazon kedvezmények igénybevétele mellett, melyeket a Monitorul Oficial 1932. évi december 12. ikt. számában kihirdetett törvény biztosított.

3. Gyárfás E. mér szenátorral együtt a közbirtokosságok felett felügyeleti jogot gyakorló Nemzeti Szövetkezeti Hivatalhoz beadvánnyal fordultunk azon intézkedések ellen, amelyek a közbirtokosságok védelmével való szabad rendelkezést gátolni akarják. A beadvány reámutat arra, hogy Mandache inspektor azon segédvezéseket, melyeket közbirtokosságok róm. kath. egyházközségek részére szabályozott határozattal megszavaztak, „a jövedelem elfecsérlésének” nevezte és ezen összegeket a költségtérítésből térülte. Ugyanem inspektor a borszéki közbirtokosságnak írásban hagyta meg, hogyba jövedelem-feleslege van, akkor először a görög keleti egyházat köteles segélyezni. Ezek az intézkedések a magántulajdon képező közös vagyon jövedelmével felett való szabad rendelkezés jogát sértik és a beadvány e jog respektálására kér megfelelő intézkedéseket.

4. Ugyancsak beadványt nyújtottunk be a hadügyminiszteriumhoz és abban előadtuk, hogy Csikmegyéből katonai szolgálatra behívott számos ifjút gyárakhoz és nagyobb magánbirtokokhoz munkára rendeltek ki, ahol saját ruhájukban a szülők pénzbeli támogatására sorolva hónapok óta dolgoznak, miképp meggazdasághól élő szülőik gyermekeik munkáját nélkülözni kénytelenek. Kértük, hogy azok az ifjak, akik a fenti munkálatokra kirendeltettek, ez alul sürgősen mentesíttessenek.

5. A községi tanácsok jogszertint tagjainak kinevezése ügyében panaszok merültek fel, hogy némely községben nem a legjobb hírével bíró egyház lelkészét nevezik ki hivatalbéli tagnak és hogy az elemi oktatás képviselőjéből is a községi viszonyokkal nem ismerős állami tanítókat neveztetnek ki. Ez ügyben tájékoztatásul közlöm, hogy a közigazgatási törvényt módosító és a Monitorul Oficial ezévi március 18. ikt. 65. számában kihirdetett törvény akként rendelkezik, hogy a községi tanácsnak hivatalból tagja a lelkész és a tanító, kiket a prefektus nevez ki a kinevezést nem költi feltételekhez.

Mercurea-Ciuc—Csikszereda, 1934 június 5-én.

A városi tanács megalakulása.

A június 24-én megtartott választások alkalmával, amint ismeretes, a 28 tagú városi tanács képe úgy alakult, hogy a magyar listáról 17 és a román listáról 11 tanácsos került a város élére. Ehez kineveztek a hivatalbéli tagokat és pedig: Spiru Tudor áll. gimn. igazgató, Siefaula Cezarcia háztartási isk. igazgató, Ioan Borca gör. kat. lelkész, Vasile Chele áll. el. iskola igazgató, Clement Lungu gör. kath. egyház képviselője, Kozán Imre g. d. kamar. képviselője, Biró Ferenc róm. kat. pléb. etc. Az így összeállított tanácsot f. év július 6-ára hivta össze Csikvármegye főispánja alakuló és polgármester választó gyűlésre.

Az alakuló városi tanács gyűlés korelnöki tisztét R. Hájnod József tanácsos foglalja el. A tanács első sorban dönt az összeférhetetlenségi esetek felett és minden tanácsot igazol. A főispán ezután bevessi a megválasztottaktól az esküt.

Következik program szerint a polgármester, valamint a három helyettes polgármester megválasztása. A titkos választás mezejtése során Faroga Viktor és Dr. Daradies Félix 16-16 egyelőle szavazatot kapott. Miután a polgármester jelöltek egyike sem kapta meg a 2/3 ad többséget, így a polgármester személyét a belügyminiszter fogja kinevezni.

A három helyettes polgármester szintén titkos szavazással választott. Ennek során Bakó Kálmán kapott 29; Holló Gábor 22; Dr. E. ós Pater 18; Biró József 12; Bormann József 9 szavazatot. Miután a szükséges 2/3 ad többséget csak Bakó Kálmán nyerte el, így a másik két helyettes primár kinevezése fölött is a belügyminiszter fog dönteni.

Lakás kiadó azonnal. Str. Stefan-cel-Mare No. 22. földszint, 3 szoba, 1 fürdőszoba, 1 konyha, kamara és mellékhelyiségek, esetleg istálló is. Érdeklődni a Vakar üzletben.

Csikvármegye Turista Kalauza és Térképe.

Írta: Tusnádi Éltés Gyula dr. egyetemi magán tanár, m. kir. kormányfőtanácsos.

A „Csiki Lapok” 22. száma már ismertette a Vámszer Géza főgm. tanár szerkesztésében megjelent csiki turista kalauzt.

A sok szomorú hír között végre egy üdítő és felfrissítő ténykedés, mely a lemondás és a süllyedés helyett a felemelkedésnek, az élni akarásnak, az acélos akaratnak és az idők savának kétségtelen bizonyítéka. Maga a kalauz csak külső bizonyítéka a rendkívül üdvös és sikeres szervezkedésnek, melynek célja Csikvármegye gazdag természeti kincsének feltárása és az idegenforgalom fellendítése.

Egy pár évtizeddel ezelőtt Csik természeti kincsét még csak abból állították, hogy volt egy Tusnádfürdőnk és volt egy Borszékfürdőnk, mely fürdők nyáron vendégül láttak egy pár pesti és valamivel több erdélyi és székelyföldi családöt. Akkor még a békái szoros, a Gyilkostó, az Egyesítő, a kászoni ásványvizek, az Usvölgy és a többi természeti gyönyörűség a külföldiek, sőt a vármegyeiek előtt is ismeretlenek voltak.

Igen nagy helyi eseményssámba ment, amikor Pásztor István engem megkért Zsögödfürdő leírására és a kis füzet nyomtatásában meg is jelent. Ennek több nem is történt, pedig akkor a vármegye magánjainak igazgatósága könnyűszerrel megszervezhette volna a turisztikát, kiélthette volna saját erejéből az összes turistautakat, megépíthette volna a turistaházakat és a fürdőket. Mindent jóformán a mellényzsebéből, mert hiszen fája bőven volt, a többi pedig kitélt volna egyetlen erdejének eladásából.

Tévedés volna azt hinni, hogy ezt akkor egyesek nem látták. Sajnos, hogy csak egyesek látták. A háború előtt egy pár fiatalnak kész programja volt Csikvármegye monographiájának magírására és a turisztika felkarolására. A hazáért hősi halált halt vitéz Pap Béla, az 1925 évben Budapesten hirtelen meghalt csikszerepai Kovács József dr., a minden jó és közhasznú iránt fogékony nehai T. Nagy Imre és én, komoly és határozott ígéretet kaptunk a vármegye akkori vezetőségétől, hogy munkánkban anyagilag erőteljesen támogatni fognak. Fejér Sándor alispán már határozott jóindulattal fogadott minden életrevaló és a fejlődést biztosító tervet. A jókéreg ekkor már olvadni kezdett.

A munka már meg is kezdődött a monographia előkészületeivel. A háború azonban kitért, a szerkesztőség szétrobbant és Kovács a csiki monographiák helyett magyarországi monographiákat írt. Így maradt el a második, modern csiki Orbán Balázs ezelőtti húsz évvel.

En nem csodálkozom azon, hogy most helyettünk, a benézülött csikiek helyett „idegenek” szervezték meg a csiki turisztikát és adták ki a kalauzt. A csikiek ott nőttek fel a hegyek között, megszokták a fenyőket és a sziklakat. Szeretik nagyon hazájukat, de turisztika szempontjából nem értékelik. Nekik a hegy nehéz, kemény munkával ad kenyeret, ami elveszi a kellemet és adésságot belőle. Az őstermelő különben sem rendelkezik azokkal a tulajdonságokkal, amelyek a természet szépségeket üzleti kibaszására iránt fogékonyá tennék.

Minden elismerés és köszönet megilleti tehát Vámszer Géza főgm. tanárt és lelkes munkatársait, akik a mai rendkívül nehéz viszonyok között rövid pár év alatt Csik természeti szépségeit hozzáférhetővé tették, téli sportot teremtettek, turistaházakat és turistautakat építettek és az idegenforgalmat feltűnően fellendítették. Majd ha több pénzt lát a székely a turisztikából, hamarosan rácsusmél arra hogy mit érnek a hegyei, a vízei, a fürdői és a gyógyhelyei. A turisztika kulturát és pénzt hoz, emellett egészségessé és edzetté teszi a népet. Turisztikát csak kulturális népeknél láthatunk, de ott aztán okvetlenül látunk.

Jó és üdvös munkát végzett Vámszer Géza, Buszák Gyula, Bartalis Agoston, Bánvai János és Frank Miklós, mikor tömörben megírták Csikvármegye földrajzi, éghajlati, földtani viszonyait, ismertették természeti kincsét, történetét, kiránduló helyeit, fürdőit, látóit, menedékhelyeit, műemlékeit, mező- és erdőgazdaságát, iparát és kereskedelmét. Legyen ott es a kalauz minden irni-olvasniúdo székely asztalán és tanulja meg szűkebb hazájának leírását, mert bizony-bizony még ma is sokan vannak az őlakosság között, kik sem irásiban, sem képbén, sem természetben nem ismerik a sokszor vérrrel áztatott és verejtékekkel kenyeretadó drága őshazát! Es pedig súlyos bűn, mert csak azt tudja igazán szeretni és értékelni hazáját, aki ismeri is!

Kívánatos, hogy a kalauz minél előbb — már a turisztikát kedvelő szászokért is — német nyelven is lehetőleg bővített tartalommal és térképpel kiegészítve jelenjen meg. A vármegye közönsége ezt szívesen segíti elő, ha a most megjelent kalauzt minél nagyobb példányszámban megvásárolja. Ezáltal lehetővé teszi a második és a harmadik kiadás gazdagabb tartalommal és bőségesebb illusztrációkkal.

Feltűnő, hogy a gyergyószentmiklósi és általában a gyergyói adatok hiányosak és szűkösek! Ha ennek ismét a szétbuzás az oka, nagy hibát és súlyos bűnt követnek el a gyergyóiak, ha külön utakon akarnak járni! Megértés és összehatás legyen a jelszó úgy a politikai, mint a gazdasági és a kulturális célkitűzésekben!

Kitűnő bivalytej kapható a „Zöldfa” vendéglőnél, Csikszerepében. (Kaszárnya mellett.)

A Magánjavak ügye a parlament előtt

(K...) Titulescu külügyminiszter végre beterveztette a parlamentnek a csiki magánjavak egy kis részének visszasadására vonatkozó törvényjavaslatot.

Tudvalevő dolog, hogy a magánjavakat 1922-ben az állam javára az akkori kormány elkobozta és államvagyonnak nyilváníttotta. A vagyonszerzőit ebbe az intézkedésbe nem nyugodtak bele, hanem előbb itthon visszakövetelték a vagyont s mikor a visszakövetelést minden belföldi fórum elutasította, az arra illetékesek a genfi népszövetséghez folyamodtak panaszukkal.

A népszövetség hosszas tárgyalás után, a Vagyon egy kis részének visszasadásában megegyezett a román kormánnyal és a most beterveztett törvényjavaslat ennek a megegyezésnek akar likvidációja lenni.

Baj van azonban a kréta körül. Titulescu külügyminiszter a törvényjavaslattal együtt beterveztette a népszövetségi japán elnöki jelentést is, amelyben nem kevesebb van, mint az, hogy a megoldásnak ez a formája nem jogi, hanem gyakorlati cselekmény, amelyet a román kormány előzetes engedélyével lehet megvalósítani. Ezzel szemben tehát a magánjavak vezetőseinek köteleznie kell magat, hogy minden további követeléstől eláll.

A gyakorlatilag mondott megoldás végeredményben tehát megis csak jogi megoldás lesz, mert a magánjavak vezetőseinek is kell mondania a Vagyon többi részének visszakövetelési jogáról, amivel tulajdonképpen szentesíti is az eddigi igazságtalanságokat. Vagyis a magánjavak vezetőse egy tálcseéért eladná, ezek szerint — elsősorúlti jogát.

Nem akarunk elébe vágni a fejteleményeknek, mert teljesen megbizunk dr. Pal Gábor és társai bölcsességében s hisszük, hogy nagy felelősségük teljes tudatában a lehető legjobbat fogják cselekedni, de úgy hisszük, hogy a népszövetség asztaláról lehuráló kenyérmorzsáért meg sem lehet lemondani egy olyan vagyontól, amelyhez való joga a csiki székelyeknek, a románok visszasadásának feltételei alatt már a népszövetség és a román kormány által is eo ipso elismertettet. Amit erőszak és önkény elvesz, azt mindig vissza lehet szerezni, de amiről önként lemondunk, az örökre elveszett.

Az ipartestület ötven éves ünnepe.

Mercurea-Ciuc—Csikszerepai és Vidéke ipartestülete 1934 július 1-én tartotta meg alapításának félszázados ünnepét. Ez alkalommal szentelte fel a testület a mercurea-ciuci, csikszerepai Adamicza testvérek kézimunka üzlete által készített gyönyörű zászlót. A zászló piros és kék nehezelyem. Egyik oldalán a város cimere, a másikon az iparos jelvények elhelyezve izléses himzésű díszítésben, művészi elrendezésben.

Az ipartestület 50 éves ünnepét megértő szeretettel fogadta ennek a városnak és vidékének egész társadalmát. Impozáns, nagyvonalú és méltóságigényes volt a félszázados múltunk az a megrögzítése, amelyhez nem érhet fel a hétköznapi szennyes hullámvérés. Bensőságes, szép ünnepette az alkalmat az egész társadalmunk egyöntetű megerőződése, amely taubizonyosság volt a kisiparosság testületi élete iránti elismerésnek is.

A csikszerepai ötven esztendő ipartestületéhez, az abban meghuzódó és nehéz életharcát vívó kisiparossághoz nemcsak a vármegye és város hozta el jókívánatait, de velünk ünnepeket az egész erdélyi kisiparosság. Tizenöt ipartestület küldöttségekkel, husz ipartestület a legmelegebb érdeklődéssel vett részt ezen az ünnepen, amelyen jelen volt Szabó Béni képviselő, a romániai magyar kisiparosságnak ez a kiváló, tehetséges vezetője is.

Az ünnepség bevezető része zászlószenteléssel kezdődött. A Dr. Balogh Lajosné, Gál Ferencné, Grünberg Mátyásné, Dr. Hirsch Hugóné, Dr. Tetu Aurélné, Dr. Otetea Valérné és Dr. Zakariás Manóné zászlóanyák által félkörbe fogott zászló az ezen alkalomra készített hatalmas díszsátor ünnepi emelvénye előtt van felállítva. Bíró Ferenc főesperes, Vlad Izidor és Takács Károly a különböző felekezetek szertartásai szerint megszentelik, megáldják a zászlót. Ezután következik a zászlószegkek beverése, amelyeknek sorát Dr. Otetea Valér főispán nyitja meg. A zászló előtt példás rendszerezéssel a zászlószegkek az a felemelő része, amelyben frappáns, szellemes jelmondatok figyelmeztetik a kisiparosságot a zászlónak értő, összetartást, bekecséget és testvériséget jelentő értelmére. A zászló előtt egyesületek, a hivatalos világ, a testvér társulatok, a csiki kisiparosság jóbarátai vonulnak el. Mind olyanok, akik évtizedei figyelték a csikszerepai kisiparosság kulturális életét, szervezett munkáját és érdemeinek látták, hogy az ünnepségbe lendítő erő, jószót hozzanak a személyes megjelenésükkel is. Nem tartották hiábavalónak megjelenni a kisiparosság között, hogy biztatást adjanak a jövő küzdelmeire.

Bár megértene a csiki kisiparosság, hogy ezzel az örökké emlékeztető, hatalmas együttérzéssel visszaadott zászlóban benne zsong az egész társadalmunk szeretete, az eddigi munkát megbecsülő és további összetartásra buzdító figyelmeztetője. Bár ebből a tartalmas és mindenki által elismert, szívbeemárgó zászlószentelésből lelket merítene az összeség arra, hogy csak az összefogó, egységes és békés munkának van jövője.

A zászló megszentelése után, az ipartestület udvarában elhelyezett díszsátor mintegy hatszáz főnyi közönsége, az ipartestület ünnepi díszközgyűlését hallgatta végig, amelyet Bíró József elnök román-magyar nyelvű megnyitójával vezetett be. Ezután Dr. Zakariás Manóné a zászlóanyák nevében átadja és Részegh Viktor titkár a kisiparosság nevében átveszi a zászlót. Balogh Lajos dr. ipartestületi ügyész ezután mélyen beszéd és költői magasságokban szárnyaló gondolatokkal a zászlóról. A beszéd lelkes szavai

megtöltik a levegőt ünnepi hangulattal és a lelkeket az összetartás magaslatos érzésével.

Ezen alkalommal nyújtja át Szabó Béni képviselő Apponyi Károly, Bártha József, Hajdu János 50 éves mestereknek és Hodossy Kálmán villamos művek igazgatójának királyi kitüntetését, — valamint az ipartestület művészi kiállítású emlékérmét. Rendkívül megható és felemelő volt az ünnepségnek ezen része, amelyen a munka tisztelét buzza végig a közgyűlés.

A következő mesteravatást Frank Miklós mérnök tartalmas beszéde vezeti be, amellyel átveszi az ipartestület nevében a Cseh István mézárósmester által ezen alkalomra adományozott és Koczás Béla építész által tervezett gyönyörű céhszerleget.

A céh szokásai szerinti mesteravatás a mult tisztelét kívánja dokumentálni, amikor megeleveníti a céhbéli összetartást, becsületét annak magaslatos erkölcsi rendjét és az abban rejlt erősségét. Oda állítja a ma kisiparosságának régi jó világnak ezt a szervezetét, amelyben évszázadokat élt át a kisipar. A céhnek is élető alapja az összetartás volt. A keret megváltozhatott, de nem változott azóta sem a lényeg, amely minden életnek forrásául az egységet, az építő szeretetet jelöli meg.

Az ipartestület díszközgyűlése tiszteletbeli iparosmesterekkel avatta Faraga Viktor polgármestert és Részegh Viktor ipartestületi titkárát.

A díszközgyűlés befejezésül Bíró elnök köszönetet mondott a zászlóanyáknak és átadta a testület jubileumi emlékéül egy-egy plakettet.

Az ipartestület fennállásának 50 éves ünnepét közbéd zárta be, amelyen számos felköszöntő hangzott el, az újabb félszázadok felé indulás buzdításául.

MOST JELENT MEG

könyvnyomdánkban a kiváló, nemzetnevelő munka

M. J. Exner dr.: FÉRFIAS ÉLET.

Angolból fordította:

ALBERT VILMOS főgm. tanár.

Ára 25 lej, ehhez jön vidékre d.b.-ként 3 lej portó.

Kapható Vákárnál és a fordítónál.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Majláth püspök városunkban. Gróf Majláth G. Károly, az erdélyi katolikusok főnökléklü, szeretett főpásztorja f. hó 2-án Dr. Koepf István szatmári teológiai tanár és Caenky Agoston diákonus kíséretében városunkba érkezett. Itt jul. 3 4 és 5-én tanárok, tanítók és városi férfiak számára lelkigyakorlatot rögtönzött, melyen néhány Brassóból és Háromszékről is résztvettek. Dr. Koepf István, a becal egyetemen végzett, nagy tudású fiatal teológiai professzor rendkívül érdekes, okos és megkapó beszédek egész sorában mutatta be az örök igazságok páratlanul vonzó szépségét, az emberi lelket s ezzel együtt az egész földi életet átalakító és ujjíteremtő erejét. Az emberi lélek Isten utáni olthatatlan vágyáról, a kegyelmi életnek bent a lélekben és kint a világban egyaránt mondhatatlan megnyugvást, derűt, békét, örömet árasztó voltáról, a bűnbánatról, a szentmiseáldozatnak főnségéről és mély értelméről, a kat. akciónak, másképp a világi apostolkodásnak régi példájáról és mélységéről alapjairól szóló főlemelő, vonzó, hódító gondolatok feledhetetlenek lesznek. A lelkigyakorlatokat a résztvevőknek közös esztendőszósa fejezte be jul. 6-án, a hónap első péntekén, mely alkalommal a Főpásztor — a régi rugalmassággal és lendülettel — néhány meleg szeretettel sugárzó, egész életprogramot nyújtó szót intézett a jelenlevőkhöz. Őszinte hálával gondolunk a jószágos Főpásztorra, aki nekünk a kegyelmekben gazdag, szép napokat megszerezte. Kár, hogy szélesebb rétegekben nem tudták s így többen nem vehettek részt szokon. A Püspök ur vasárnap, jul. 8-án a főgm. kápolnájában megkapó szertartás keretében szentelte pappá Kossza József csikkarfalvi születésű teológust, a főgm. egykori diákját. D. u. Udvarhelyen át visszatért székelyére, honnan az Egyházmegyei Tanács ülése után üdülés céljából külföldi utra megy. Áldást, kegyelmet hintő utján mindenhová ragaszkodásunk és szeretetünk kíséri Erdély jószágos leklü nagy püspökét. (—t.)

— Dr. Baráth Béla konferenciái július 12., 13. és 14-én. Dr. Baráth Béla pápai kamarás, a kiváló hitazonok, akit a mult esztendői szentbesszéideiről olyan előnyösen ismer a közönségünk, most, július 12., 13 és 14-én este 9 órák kezdettel beszédeket tart nők és férfiak részére. Baráth Béla konferenciái előkészítik városunk szülőltének Nagyon tisztelendő Jakab László ujmisének a primiciáját, amely július 15-én lesz a helybelli plebánia templomban.

— Meghalt Szombati Szabó István. Az erdélyi magyar irodalomnak, a romániai magyarságnak mélyregecs gyászosa van. Július 3-án meghalt a budapesti fődóheteg szanatoriumban Szombati Szabó István a luzsai református költő pap. Fiatalon, 46 éves korában ragadta el a halál az erdélyi magyar irodalomnak az egyházának est a kiváló értékét, aki Argliában végerte teológiai tanulmányait s akinek költészete az emlékeztető lélek legszűkebb megnyilatkozásából való. Halálát egész Erdély magyarsága ószintén gyászolja.

— **Halálosítás.** Julius 3-án meghalt városunkban Özv. Biró Imréné és Török Teréz, 88 éves korában. E hunytban Biró Ferenc esperes-plebános édesanyját gyászolja.

— **Nagy József bankigazgató gyásza.** B Nagy Józsefet, a Transsylvania bank igazgatóját és családját a városunkban is jól ismert családot évökkel ezelőtt Tordára helyezték el. Most a Zoltán nevű 20 éves fia Torda határában július 2-án vadász fegyverrel fejbe lőtte magát. A család iránt általános részvét nyilvánul meg.

— **A katolikus Legényegylet f. hó 9-én (hét-fő) este 9 órakor rendkívüli gyűlést tart a közbirto-kosság székében.** Felhívom a tagok figyelmét, hogy teljes számban jelenjenek meg a gyűlésen, melyet több sürgős intézkedés megtétele végett kellett összehívni. Dr. Nagy András elnök.

— **Az E. K. E. osztrák osztaga f. hó 29-én rendezte meg a szokásos Xantus kápolnai ünnepséget a környékbeli lakosság részvételével.** Részletes műsori később közöljük.

— **A vármegyéből.** Farkas Tamás és Gáspár madarasi lakosok súlyosan megverték Szató Péter nevű haragosukat. A csendőrség ügyüket áttette az ügyész-séghez.

László József cicou—csicabi garda kerjében be-sugás folytán 400 drb. dohány; palántát találtak. László-t 15 ezer lejre büntették, azonkívül letartóztatták és átadták az ügyességnek.

Makkai Erzsébet 47 éves vales-trambal—tekerő-pataki időbeteg leány veronálal megmérgezte magát.

Iczé Bja és János Ignác armáeni—menasági lakosok több betörést vittek végbe. Loptak Iczé Ja-nostól, István Jánostól, Lakatos Miklóstól, Csizser Lá-zártól. Letartóztatták.

Koródi András tuznad-noui—ujtuznadi lakó III ik elemista, Anaii nevű kislánya az egyik malacuk fülébe p roas és zold zsinort buzott. A csendőrmester kifo-gást emelt ellen, miután a szürke alapszínű malac a fenti színekkel a magyar nemzeti színt viseli.

— **Törvényes hírek.** László József r. c. uj—rákosi kereskedőnél vizsgálatot tartottak hónapokkal ezelőtt. Megállapítást nyert, hogy a pálloka számlá-s nem könyveit rá az aznap számlákat. Ezért 3000 lej bírságra ítélték. Felbontás folytán került az ügy a törvényeshez, amely jóváhagyta ezt a büntetést.

Kató József, György Erzsébet és Ignác hado-minic—szentdomokosi lakókat tiltott pállokfőzes miatt 15—15 napi elzárásra ítélték. Ezen a helyen említi meg, hogy dscára minden intelemnek, ame-yben kérjük népünket, hogy óvatodják a tiltott pálloka főzését, mégis a múlt héten a csendőrség 16 pálloka főző üstöt kobozott el.

— **Cserkészeink Mamaiba utaztak.** A hely-beli cserkészcapat 17 tagja a Fekete tenger melletti Mamaiba utazott az orságos cserkész táborba.

— **A székely deszkások kalvariaja Bra-sov—Brassóban.** A napokban R-szegh Ignác és György I. és siculeni—msd. falvi deszkaszállító fuvs-rokatat Brassov—Brassóban lefogta Coste Stefan nevű rendőrségi község. A székelyeket a főpostára vevette, ahol Raducan Gagbilearu poszafőnök jegyzőkönyvet veti fel az esetükről. Megállapította, hogy a székelyek rendszeresen csalják a postát azzal, hogy szekrükön áru: szállítanak haza a csiki kereskedőknek. Ezért 15—15 ezer lej bírsággal sújtotta a székelyeket.

— **Hat csiki vasutas megkapta a végleges elbocsátást** Julius 19-én 16 magyar vasutast álli tottak a brasov—brasov f-gyelmi bíróság elé az állam-nyelv nemtudása miatt. Ezek közül most 6 megkapta a végleges elbocsátását.

— **Elvittek a párnait.** László Dinesné szül. Péter Anna imperi lakos jelentést tett a Magyar Párt irodáján, hogy néhány száz lej adóhátrárlésában 10 drb. párnáját vitték el.

Turistaság.

Az E. K. E. f. hó 15-én, vasárnap az Egység-höz rend z kirandulás autobusszal. (Vezető: Mihai József) Továbbá a r. c. Cernay-kuriahöz is. (Vezető: Vánszer Imre.) Jelentkezni lehet a vezetőnél vagy a D. Irizsiáthoz.

Savanyu bort, főleg az 1933 évi termelésű savanykásizü bort kedvezően megvásárolni a **Répáti borviz** Kapható vend glókben és fűszorüzletekben. Főraktár: Pototaky Jozsef Csikszereda.

Háló, ebédlő és iroda berendezések a leggyaszerűbbtől a legfinomabb kivitelig **mélyen leszállított árakkal** beszereshető: **Nagy G. József asztalosnál, Zsögöd.** Megfelelő biztosíték mellett részletfizetésre is.

Inségakció
 vezetőségéhez az alábbi adományok érkeztek be:
 Dr. Buzás József, Szászó Albertné, dr. Debü Mariané és Oláh Sándorné káposzta; Domotos Sándor 1 koszu hagyma és egy kalács; Harca József, Pa-kulár Györgyné 1—1 kalács; Giurgiuoné 1/2 véka bur-gonya; Biriba Giza 4 kgr. bucs és 20 tojás; Kalfas József egy szekér fa; Parcoláb Lajos 1/4 kgr. zöldség; Apponyi Albert 3 kgr. zöldség; özv. H. S. wig János-1 véka krumpi és káposzta; Bica Károly és Miklós Árpádné káposzta és 6 tojás; Lux Józsefné 1 kalács, káposzta és 5 tojás; dr. Todor Jánosné 1 kalács és 6 tojás; dr. Pittner Árpádné káposzta, 1 kalács és 6 tojás; Albert Józsefné káposzta; Paulovics Antalné káposzta, 1 kalács és 3 tojás; Iles Jánosné káposzta és söldség; Rancz Jánosné, Csiky Anus, Vécsei Ga-bor, Sz. Cséh István, Schmidt Ferencné, Gál Károly, Guhodiné Nagy Margit, Bermann Samu, Dóczy And-rasné, Zakariás Izsák, Col. Kraysa, K. rtész István, Drócsa Imréné, dr. Tauber József, Gáspár Gábor, Gáspár Árpád, ifj. Papp Károlyné, Veres Elek, özv. Vákár Lajosné, Nagy Bálintné 1—1 kalács; özv. Dor-siné 1 kalács és káposzta; Bádó Áronné 1/2 kgr. zöls; Mo'dován Peterné káposzta; Timár Péter 1/2 kgr. zöldség; Pálffy Gábor 1 véka krumpi; Ambrus Dinesné 1 kgr. zöldség; Ambrus Istvánné és id. Pall Gáborné káposzta; Sánta Margit 2 kgr. zöldség; Bocskor Ima 1 kgr. zöldség; Péter Árpádné káposzta; Ferencz Imre 1 véka b. reznya; András Ignác és Orbán An-álné káposzta; Bilint Dinesné és O banné 1—1 kgr. söldség; Márkus Dines 1/2 véka krumpi; ifj. Orbán Jánosné 1 koszuu hagyma; özv. Bikené 4 kgr. ke-nyér; Salamon Károlyné káposzta; özv. Nagy Imréné 4 kgr. véres és 10 tojás; Solymos Károlyné 2 kgr. aska és 2 kalács; Buszák Gyuláné és Monár László-né 2—2 kalács; Nurlásny Mártonné 2 kalács és káposzta; D. Curbuná 1/2 véka zöldség és 15 tojás. (Folytatjuk.)

Prefectura Judejului Ciuc.
 Serviciul Financiar.
 Mercurea-Ciuc, 3 Iulie 1934.
 Nr. 8122/1934.

Publicație.

Se aduce la cunoștința celor interesați, că în zilele mai jos notate se vor ține licitații publice, cu oferte scrise și sigilate, în sala de ședințe mică a Prefecturii județului Ciuc pt. următoarele lucrări.

În ziua de 1 August 1934 ora 5 p. m.:
 I. Pentru lucrările de reconstruirea porțiunilor desfundate complex pe șoseaua județeană Georgheni—Bicaz km. 2+660—6+903. Valoarea lucrărilor după deviz este de Lei 240.480, adică Douăsutepatruzecimii patru-suteoptzeci Lei
 Termenul de executarea lucrărilor este 15 zile, dela data semnării contractului.

II. Aprovizionarea a 115 m. c. pietriș pe șoselele județene Frumoasa—Racul între klm. 1+000—5+600 și Mercurea-Ciuc—Șumuleu între klm. 0+000—1+200. Valoarea lucrărilor după deviz este Lei 13.352, adică Treisprezecimii treisutecincizeci și două Lei.
 Termenul de executarea lucrărilor este 30 de zile, dela data semnării contractului.

În ziua de 2 August 1934 ora 5 p. m.
 I. Aprovizionarea a 120 m. c. pietriș și 550 m. c. piatră spartă pe șoseaua județeană Ditrău—Tulgheș klm. 3—33+020 și Ditrău—Remetea klm. 1+500—2+600.
 Valoarea lucrărilor după deviz este lei 91875, adică Nouăzeci și unumii optșuateștezeci și cinci Lei.
 Termenul de executarea lucrărilor este 75 de zile, dela data semnării contractului.

II. Aprovizionarea a 560 m. c. piatră spartă pe șoseaua județeană Odorheiu—Georgheni klm. 25+883—49+300 și Voșlăbeni—Ciurmani—Lăzarea klm. 0+200—16+400.
 Valoarea lucrărilor după deviz este de Lei 110.005 adică Unasutăzecimii și cinci Lei.
 Termenul de executarea lucrărilor este 60 de zile, dela data semnării contractului.

În ziua de 4 August 1934 ora 5 p. m.
 I. Aprovizionarea a 550 m. c. piatră spartă pe șoseaua județeană Georgheni—Bicaz klm. 2+60—21+000.
 Valoarea lucrărilor după deviz este de Lei 83.450 adică optzeci și treimii patrusutecincizeci Lei.
 Termenul de executarea lucrărilor este 45 zile, dela data semnării contractului.

II. Aprovizionarea a 275 m. c. pietriș și 544 m. c. piatră spartă pe șoseaua județeană Tg.-Mureș—Georgheni klm. 5+515—105+300.
 Valoarea lucrărilor după deviz este de Lei 104.000 adică Unasutăpatrumii Lei.
 Termenul de executarea lucrărilor este 75 de zile, dela data semnării contractului.

În ziua de 8 August 1934 ora 5 p. m.
 I. Aprovizionarea a 205 m. c. pietriș și 440 m. c. piatră spartă pe șoseaua județeană Sâncraieni—Tg.-Secuilor klm. 10+400—34+360, Tușnad—Cozmeni klm. 0—2+100 și Casin-Imper—Iacobeni klm. 1+400—11+320.
 Valoarea lucrărilor după deviz este de Lei 104.525 adică Unasută și patrumii cincisute douăzeci și cinci Lei.
 Termenul de executarea lucrărilor este 60 de zile, dela data semnării contractului.

II. Aprovizionarea a 555 m. c. pietriș și 205 m. c. piatră spartă pe șoseaua județeană Sâncraieni—Tg.-Secuilor klm 1—8+ 900, Sânsimion—Sânmărtin klm. 0+300—4+525 și Mercurea-Ciuc—Misentea—Sânmăr-tin klm. 0+600—18+500.
 Valoarea lucrărilor după deviz este de Lei 74.795 adică Șaptezeci și patrumii șaptesutenouăzeci și cinci Lei.
 Termenul de executarea lucrărilor este 60 de zile, dela data semnării contractului.

Licitațiile se vor ține în conf. cu art. 88—110 inclusiv din L. C. P. reg. de funcționare al O. C. L. și normele generale publicate în Monit. Oficial Nr. 127 din 1931.
 Toate persoanele cari vor lua parte în licitații, vor depune pe lângă ofertă și o garanție de 5 la sută din valoarea decizului, iar ofertele se vor face numai în conformitate cu caiete de sarcini, care pot fi văzute în fiecare zi de lucru între orele de serviciu la această Prefectură și la Serviciul Județean de Drumuri Ciuc.
 Garanțiile provizorii nu se vor primi decât în rețepisele Casei de depuneri și Consențațiuni sau Administrațiilor Financiare.
 Prefect,
 Dr. V. Oțetea.

Șeful Serviciului,
 Benkes.

Cinema „ASTRA“ mozgó
 Szombaton, julius hó 7-én este 9 órakor
 Vasárnap, julius 8-án d. u. 6 és este 9 órakor
Maricza grófnő
 A Kálmán Imre hires operettje
 Dorothea Wieck, Szöke Szakáll, Verebes Ernő
 Szerdán, julius hó 11-én este 9 órakor
 Csütörtökön, julius 12-én d. u. 6 és este 9 órakor
Éjszaka Lovagja
 operett.
 Jose Mojics és Mona Maris.
 Szombaton, julius hó 14-én este 9 órakor
 Vasárnap, julius 14-én d. u. 6 és este 9 órakor
A kísértetek vonata
 dráma Irta Békéfy László.
 Toni Bulandra, D'ada Salamon

Hirdetmény.
 Csikdelne közbirto-kossága vadászterületét 1934 évi július hó 22-én d. u. 2 órakor, 3 évre haszon bérbe adja.
 Igazgatóság.

Primăria comunei Cozmeni.
 Nr. 793/1934.

Publicație.
 Primăria comunei Cozmeni, în ziua de 28 Iulie 1934 ora 10. În localul Primăriei prin licitație publică, cu oferte închise se vinde 1973 m. c. lemne de brad, cu prețul de stri gare Lei 157840.
 Garanția provizorie este de Lei 39446
 Condițiunile de vânzare se pot vedea la Primăria comunei Cozmeni și Ocolul Silvic Sânmărtin.
 Cozmeni, la 5 Iulie 1934.
 Primăria comunei.

MODELL KALAPOK
 Ha kapokent új formák olcsó árban, megtekinthetők **VENCZEL TANÁRNÉNÁL**
 Ugyanott készülnek minden-nemű női kalapok elsőrendű anyag hozzáadásával. Kalapok átsikkítása a legrövidebb idő alatt.
 Csikszereda, I. C. Brătianu (Gimnázium)-uoca 112. sz., a Sörház közeleiben.

HEGEDŰÓRÁKAT
 conservatoriumi módszer szerint, jutányosan ad:
SPRENÓZ GIZI, Csikszereda
 Str. Cap. Vulovici (Hargita-uoca) 26.

Eladó Merourea-Ciucban és Șumuleu több belte-lek hással, üres beltelkek, svántók, kaszálók, továbbá pénzszekrények új és alig használt írógépek valamint egy jó karban levő Mühlre-féle svecokavágó. Cím a Vákár úszletben.